

ชื่อเรื่อง : ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการสร้างความยั่งยืนของงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา
พื้นเมือง : กรณีบ้านเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ชื่อผู้วิจัย : อาจารย์รัชณี โตอาจ

ปี : 2553

บทคัดย่อ

งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองที่บ้านเกาะเกร็ดเป็นอาชีพหลักที่ชุมชนได้ทำกันสืบทอดกันมา แต่เนื่องจากสภาพแวดล้อมได้เปลี่ยนไปทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมทำให้งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองลดน้อยลงเรื่อยๆ งานวิจัยนี้จึงเข้ามาศึกษาเพื่อหาว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่จะช่วยให้งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองสามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืนต่อไป ดังนั้นวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ได้แก่ (1) เพื่อศึกษาบริบทและพัฒนาการของงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองที่บ้านเกาะเกร็ด (2) เพื่อวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ของงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมือง (3) เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาของงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมือง บ้านเกาะเกร็ด และ(4) เพื่อศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองเพื่อสร้างความมั่นคงยั่งยืนทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและเชิงพรรณนาใช้ข้อมูลทั้งปฐมภูมิและทุติยภูมิ ข้อมูลปฐมภูมิได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกในพื้นที่ศึกษา งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมือง บ้านเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยศึกษาจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 4 กลุ่มได้แก่ (1) กลุ่มหน่วยผลิตโดยสัมภาษณ์หน่วยผลิต 4 แห่ง ผู้ประกอบการรายย่อย 3 คน ช่างฝีมือและช่างปั้น 7 คน (2) กลุ่มตัวอย่างจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ 5 คน (3) กลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวหรือลูกค้าที่มาที่เกาะเกร็ดโดยการสุ่มตัวอย่างให้ตอบแบบสอบถาม 100 คน (4) กลุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในบ้านเกาะเกร็ด โดยการสุ่มตัวอย่างให้ตอบแบบสอบถาม 70 คน นอกจากนั้นมีการจัดสัมมนากลุ่มย่อยของคนในชุมชนและเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ

ผลการวิจัยพบว่า(1)งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองที่เกาะเกร็ดสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนในอดีตตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษสืบทอด โดยมีวิวัฒนาการรูปแบบผลิตภัณฑ์และพัฒนาการผลิตให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไปแต่ยังคงแฝงเอกลักษณ์เดิมซึ่งสามารถฝ่าฟันวิกฤตต่างๆมาได้เนื่องจากมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ (2)จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ของงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองเริ่มลดลงเรื่อยๆเนื่องจากมีอุปสรรคเพิ่มมากขึ้น ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ขาดแรงงานฝีมือและมีปัญหาทางการตลาด (3) งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองประสบกับปัญหาทางการผลิตมากที่สุดเนื่องจากต้นทุนการผลิตสูงขึ้นมาก นอกจากนั้นยังมีปัญหาทางการแรงงานและการตลาด (4)ปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยให้งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมืองดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนจำเป็นต้องนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา

ประยุกต์ใช้โดยความร่วมมือกันของคนในชุมชนอย่างที่เคยร่วมมือกันมาในอดีต การร่วมมือกันสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนร่วมกันอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพร้อมทั้งนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้อย่างจริงจังและต่อเนื่องจะช่วยส่งเสริมให้งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาสามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนต่อไป トラาบไคที่เกาะเกร็ดยังคงมีชื่อเสียงทางด้านการท่องเที่ยว งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาก็ยังสามารถดำรงอยู่คู่กับเกาะเกร็ดได้ตลอดไป

คำสำคัญ : งานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาพื้นเมือง ความยั่งยืน หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
บ้านเกาะเกร็ด

Research Title: The Philosophy of Sufficiency Economy and the Creation of Sustainability in
Native Crafting Earthenware: A Case Study of Baan Koh Kret, Nonthaburi

Researcher: Rachanee To-arj

Year: 2010

Abstract

The native crafting earthenware in Baan Koh Kret has been a major occupation for the community for a long time but due to the changes in economic and social circumstances, the native crafting earthenware has been practiced less ever. This study would like to find out what important factors can help sustain the native crafting earthenware. Thus the objectives of this study were (1) to study the context and development of native crafting earthenware in Baan Koh Kret; (2) to analyse the strengths, weaknesses, opportunities and threats (SWOT analysis) of this native crafting earthenware; (3) to analyse the problems of this native crafting earthenware ; and (4) to study the application of the sufficiency economy philosophy to the native crafting earthenware in order to create sustainable economic community.

This was survey and descriptive research which employed both primary and secondary data. The primary data were acquired from in-depth interviews in the study area: the native crafting earthenware in Baan Koh Kret, Pak Kret, Nonthaburi Province. The data consisted of four groups: (1) four production units, three sub entrepreneurs and seven craftsmen and sculptors. (2) five people from the relevant or government agencies. (3)100 tourists or customers who come to Koh Kret, using the questionnaire and (4) 70 people living in Koh Kret, also using a questionnaire. In addition, there was a small group seminar of Baan Koh Kret community and government agencies.

The result indicated that (1) the native crafting earthenware had been sustained since the ancestors created this craft. The product design and its production have evolved in accordance with the changing environment, economy, and society; yet, it maintains original uniqueness which could overcome various crises because of the application of the sufficiency economy philosophy. (2) According to the SWOT analysis the current native crafting earthenware and its prospect began to constantly decrease as a result of increasing barriers, higher production costs, skilled labor shortage and marketing problems. (3) The native crafting earthenware encountered the most serious problem in production due to very high costs together with problems in labor and marketing. (4) The important factor to sustain the native crafting earthenware is to apply the philosophy of sufficiency economy. The cooperation of community is needed like it used to be in the past. Strengthening the community, preserving cultural heritage, and seriously applying the philosophy will all help sustain the

earthenware. As long as Koh Kret is still famous in tourism, this native crafting earthenware could exist side by side with the island.

Keywords: the native crafting earthenware, sustainability , the philosophy of sufficiency economy,
Baan Koh Kret.

